

JANKO JOVAN:

DOMAČI OBRTI NA KRANJSKEM.

III. Slamnikarstvo.

Slamnikarstvo je izmed najmlajših obrtov na Kranjskem. Da pridemo brez daljšega uvoda o kmetijskih razmerah, kjer je ta obrt razširjen, takoj k stvari sami, opišemo najprej razvoj slamnikarstva od njegovega početka do sedanjega časa.

Domači obrti na Kranjskem: I h a n s k i s l a m n i k a r j i.

Popolnoma napačno je precej razširjeno mnenje, da so Nemci seznanili naše gorenjsko kmetiško ljudstvo s slamnikarstvom. Res je sicer, da mrgoli danes v Domžalah in drugod, kjer cvete ta obrt, nemških naseljenecv, a to dejstvo nam priča edino le o zaspanosti in brezbriznosti naših ljudi, ki so v svoji kratkovidnosti izročili svoje moči in znanje njim, od katerih jim ni pričakovati hvaležnosti.

Slamnikarstvo se je na Kranjskem pričelo najprej v lhanu, kjer danes le še životari. V prejšnjih časih so lhanci izdelovali molke, kakršnih je še vedno dobiti v kmetiških hišah na žeblju ob durih. Pred kakimi 100 leti pa se je vrnil v lhan neki domačin, ki je menda bil več let florentinski vojak ter se je v tujini priučil pletenja slamnikarskih izdelkov, kar je tudi v

domovini nadaljeval. ¹⁾ Drug vir nam pove tudi ime prvega slamnikarja na Kranjskem. Leta 1828. v 71. letu svoje starosti umrla Jožef Mišvelj z Brda št. 10. je jel kite pleti in šivati slamnike iz njih. Je li ta Jožef s florentinskim vojakom identičen ali ne, nam ne gre preiskovati, pristavimo le to, da je bil Mišvelj silno sebičen človek.

Skrbno je prikrival svojo umet-

nost, da ne bi tudi njegovi rojaki dobili prilike zaslužiti kaj z lahkim delom poleg tega, kar jim nese težavno delo na polju. Toda obilno opravilo ga je prisililo iskati pomagača. In njegov učenec Tablar je bil boljši od svojega mojstra; seznanil je z novim obrtom tudi druge. Bil je pa Tablar izvrsten slamnikar in si je kot tak tudi pri-

¹⁾ Hausindustrie. Bericht d. k. k. Handelskammer. Laibach 1875.